

1 Innledning.....	2
2 Fakta om Ytterøy.....	3
3 Kommuneplanens arealdel, sone B5 (Ytterøy), for 2000-2004	4
4 Kulturminner og kulturmiljø	5
4.1 Kulturminner	5
4.2 Stiftelsen Ytterøy Bygdetun	5
4.3 Byggeskikk.....	5
4.4 Prioriterte tiltak.....	6
5 jordbruk og kulturlandskap.....	7
5.1 Biologisk mangfold	7
5.2 Fare for gjengroing.....	7
5.3 Fare for erosjon og avrenning.....	7
5.4 Prioriterte tiltak.....	8
6 Skog og utmark	9
6.1 Rådyrforvaltning	9
6.2 Skogbruket	9
6.3 Biologisk mangfold	9
6.4 Prioriterte tiltak.....	10
7 Landbasert industri.....	11
7.1 Generelt.....	11
7.2 Prioriterte tiltak.....	11
8 Service.....	12
8.1 Generelt.....	12
8.2 Samferdsel.....	12
8.3 Prioriterte tiltak.....	12
9 Sjøområdene.....	13
9.1 Biologisk mangfold	13
9.2 Sjøbasert industri.....	13
9.3 Hyttebygging	13
9.4 Områder som ikke kan tenkes (videre) utbygd.....	15
9.5 Prioriterte tiltak.....	16
10 Tilrettelegging for allmennheten.....	17
10.1 Generelt	17
10.2 Informasjon.....	18
10.3 Prioriterte tiltak.....	18
11 Offentlig infrastruktur inkl. avfallshåndtering	20
11.1 Generelt	20
11.2 Avfallshåndtering	20
11.3 Prioriterte tiltak.....	20
12 Kultur- og fritidstilbud	22
12.1 Generelt	22
12.2 Prioriterte tiltak.....	22
13 Oppfølging av forvaltningsplanen	23
13.1 Prosjektledelsen	23
13.2 Grunneiere og grupper på øya.....	23
13.3 Kommunen	23
13.4 Fylkeskommunen og fylkesmannen.....	23
Vedlegg 1 Registrering av kulturminner på Ytterøy fra 1994.	24
Vedlegg 2 Kulturminner, nyere og eldre tid, beskrevet av gruppene.....	26
Vedlegg 3. Stiftelsen Ytterøy bygdetun. Målstruktur.....	27
Vedlegg 4 Badeplasser i enden av private veier.....	28
Vedlegg 5 Sti-traseer foreslått i gruppearbeidet.....	29

1 INNLEDNING

4. juni 1998 nedsatte Ytterøy-utvalget en styringsgruppe som skulle arbeide frem prosjektet "Områdetiltak i kulturlandskapet på Ytterøy". Målet med dette prosjektet er å få utarbeidet en helhetlig forvaltnings-/skjøtselsplan for Ytterøy. Prosjektet er en prosess som skal lede fram til delprosjekt med konkrete tiltaksplaner.

Prosjektet var viktig for å finne måter å ta vare på kulturlandskapet med dets kulturminner, bevare og utvikle opplevelseskvaliteter, registrere og utvikle biologisk mangfold, støtte opp om lokal næringsutvikling, utvikle tiltak for å bedre inntektene i eksisterende næringsliv, redusere landbruksforurensingen, kartlegge utbyggingsinteresser og bli enige om en politikk for bygging av både boliger, hytter og næringsbygg. Det var viktig å starte et arbeid for å legge til rette for allmennheten. Det er i dag et stort press på arealene på Ytterøy. Spesielt gjelder dette områdene rundt sjøen, både med tanke på hytteutbygging, næringsaktivitet og som friområde for allmennheten. Med dette i tankene ønsket prosjektet "Områdetiltak i kulturlandskapet" å lage en plan for hvordan vi forvalter disse arealene på en best mulig måte, og at en slik plan skulle være lokalt forankret. Den beste måten å få til en styrt utvikling i strandsonen på Ytterøy, er å innarbeide våre ønsker i kommuneplanen. Kommuneplanens arealdel legger rammer for kommunens arbeid og er et godt fundament for videre planlegging. Målet er at Ytterøys forvaltningsplan skal være grunnlag for kommunedelplan for Ytterøy.

I februar 2001 ble det satt i gang en studiering på Ytterøy. Øya ble delt inn i 8 soner, der fastboende og eiere av fritidseiendommer i hver sone skulle komme sammen og diskutere den framtidige forvaltningen av arealene på Ytterøy. Det ble utdelt div. studiemateriell samt et hefte som tok for seg tema/spørsmål som alle gruppene måtte ta stilling til. Alle tema omhandlet forvaltning av ressursene på øya. Hver gruppe hadde ca 4-5 møter, og det var en gruppeleder i hver gruppe. Gruppelederen hadde ansvaret for at det som ble diskutert på møtene ble notert og rapportert til styringsgruppa for prosjektet "områdetiltak i kulturlandskapet". Disse 8 rapportene ble sammenstilt til ei forvaltningsplan for Ytterøy. Forslaget ble lagt ut som første utkast 10.12.2001 på ytteroy.no på internett. Ytterøyutvalget fikk det på samme tidspunkt til gjennomlesing. Det ble bestemt at vi skulle bruke mer tid på kunnskapsoppbygging.

I løpet av 2002 ble det arrangert fire temamøter for å øke kunnskapen omkring følgende områder: 1. Plan for sjøområdene, 2. Aktuelle lover; tomtefesteloven og friluftsløven, 3. Byggeskikk og 4. Kvaliteten på 100-metersbeltet og prosesser rundt regulering til hytteformål. De 8 gruppene ble samlet en gang til vinteren 2003 for en siste gjennomgang av plana. Gruppene har lagt mest vekt på bruken av sjøområdene, hyttebygging og aktivitet i 100-metersonene ved sjøen. Det har også vært størst debatt om disse temaene.

Plana ble vedtatt i Ytterøyutvalget den 06.06.2003 og deretter oversendt kommunen.

2 FAKTA OM YTTERØY

Ytterøy er ei øy midt i indre Trondheimsfjorden. Den er 15 km lang, 27,8 kvadratkilometer stor og har i dag ca. 500 innbyggere. Berggrunnen består av vulkanske basaltbergarter og enkelte steder sedimentær kalkstein. Jordsmonnet danner grobunn for en veldig variert flora.

Kommunikasjonsmessig er øya bundet til kommunens administrasjonssenter på Levanger med en halvtimes fergereise. Ytterøyningene har til alle tider livnært seg av jordbruk og fiske. Det er i dag ca 50 gårdsbruk i drift. Øya har også en historie som gruvesamfunn. Det er drevet ut både kobber, svovelkis og kalk fra gruver på øya.

Dagens ytterøysamfunn er velutviklet med et godt utbygd jordbruk og serviceinstitusjoner. En større slaktebedrift for kylling ligger på øya. Vi har båtservice m/slipp, systue og en rådyrskinnbedrift. Videre har vi en kolonialforretning, postfunksjon, to verksteder, kafé/storkiosk, helsetun, oppvekstsenter med fulltids barnehage, barne- og ungdomsskole og to kirkesamfunn. Om man kommer til øya med småbåt kan man legge til i småbåthavna ved Vandsvika, Hokstadkaia og gamle Jørstadsjøkaia.

Gårdene på øya er velholdte og ligger i størrelse på landsgjennomsnittet. Imidlertid er arealet delvis inndelt i mindre teiger, slik at inntrykket når man kommer til øya, er at her drives det småskalavirksomhet. Dette er med på å gi et variert kulturlandskap med mange spennende elementer. Ytterøy er gjennom "Verneplan for kulturmiljø" og "Nasjonale registrering av verdifulle kulturlandskap" vurdert å være blant de mest verdifulle kulturmiljø og kulturlandskap i fylket.

En stor del av tidligere småbruk benyttes i dag som fritidseiendommer. Disse blir tatt godt vare på og det er derfor få hus som preges av forfall. Ytterøyningene opplever økt interesse for feriehus, det er derfor flere grunneiere som vurderer å legge ut tomter eller hele hyttefelt til salg. Øya har mange kulturminner fra tidligere tider. Det er gjort funn helt tilbake til steinalderen.

Landbruks- og servicenæringene er dominerende innen næringslivet. Små endringer i landbrukspolitikken vil slå sterkt ut på ei øy som Ytterøy. Strukturendringer i kommunale institusjoner vil også være dramatisk. Folketallet er redusert det siste hundreåret og reduseres fremdeles. Dette skaper mange utfordringer for vårt lokalsamfunn.

3 KOMMUNEPLANENS AREALDEL, SONE B5 (YTTERØY), FOR 2000-2004

Den største utfordringen for Ytterøy er å beholde/øke bosettingen og næringsgrunnlaget. Tilrettelegging for bolig- og hyttebygging vil være et av flere elementer i dette arbeidet. Vi har i mange år prøvd å få til et byggeklart boligfelt på Ytterøy. Da kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2000 ble det enighet om å tillate spredt boligbygging for hele øya. Det aller meste av Ytterøy ligger innenfor landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Når det gjelder bolig og hyttebygging er hele øya lagt inn som sone B5 i arealdelen til kommuneplanen. Det som står i rammene nedenfor er hentet fra gjeldende arealplan:

Innenfor området kan spredt boligbygging tillates etter følgende kriterier:

Det er en forutsetning at atkomst, vannforsyning og avløpsforhold tilfredsstillende gjeldende krav. Det skal avsettes et areal på min. 50m² pr. boenhet for lek og opphold som ivaretar barn og unges behov. Nye boliger skal lokaliseres inn til eksisterende bebyggelse og/ eller inn til eksisterende avkjørsler fra offentlig veg. Videre skal boligene tilpasses i kulturlandskapet Videre skal den ikke ligge på dyrka mark, eller med mindre spesiell forhold taler for det, på dyrkbar mark eller på skogsareal med middels eller bedre bonitet. Drifts- og arronderingsmessige forhold skal tillegges vekt. Avstanden til sjøkant eller vassdrag skal ikke være mindre enn 100 meter.

På Ytterøy er det i planperioden tillatt inntil 10 boliger (telles ved gitt byggetillatelse).

For fritidsbebyggelse i område B5 gjelder følgende:

Ny fritidsbebyggelse i sone C og B5 kan tillates i et omfang som må fastsettes gjennom bebyggelsesplan. Unntak fra dette er mindre vesentlig utvidelse av eksisterende bebyggelsesplan. Hver hyttetomt eller feste kan bare bebygges med en hytteenhet. Største tillatte bruksareal pr. tomt eller tomtefeste er 80 m². I dette arealet inngår uthus/ annek. Uthus/ annek skal ikke være større enn 20 m². I tillegg til dette kan det oppføres veranda med bebygd areal inntil 30m². Avstand fra underkant bjelkelag til raft skal ikke overstige 2,5 meter for fritidsbolig og 2,2 meter for uthus/ annek. Avstand fra underkant bjelkelag til møne skal ikke overstige 4,3 meter for fritidsbolig og 3,8 meter for uthus/ annek. Alle bygningene skal ha saltak med helning mellom 18 og 35 grader. Takmaterialet skal være matt og harmonere med omgivelsene. Fritidsbebyggelsen skal tilpasses kulturlandskapet. Videre skal den ikke ligge på dyrka mark, eller med mindre spesiell forhold taler for det, på dyrkbar mark eller på skogsareal med middels eller bedre bonitet. Avstander til sjøkant eller vassdrag skal ikke være mindre enn 100 meter. Området skal være sikret lovlig adkomst til veg som er åpen for alminnelig ferdsel ved tinglyst dokument eller på annen måte som kommunen godkjenner. Det er tillatt å legge inn vann i ny eller eksisterende fritidsbebyggelse under forutsetning av at godkjent avløp er ordnet.

I planperioden kan det tillates inntil 30 fritidsboliger på Ytterøy (Antall byggetillatelser).

4 KULTURMINNER OG KULTURMILJØ

4.1 KULTURMINNER

I 1994 ble det gjort ei registrering av kulturminner på Ytterøy. Arkeologistudenter ved vitenskapsmuseet i Trondheim registrerte 35 kulturminner (se vedlegg 1).

Kulturminnene ble kontrollregistrert av prosjektleder i "Områdetiltak på Ytterøy" sommeren 2000 med GPS (ikke Pænninghaugen på Laugsand) og avmerket på kart.

I tillegg til disse har deltagerne i studieringene beskrevet en del kulturminner som de kjenner til fra sitt nærmiljø. Disse er både fra nyere og eldre tid. (Se vedlegg 2.)

Det er ingen spesiell skjøtsel av kulturminnene i dag. Det er interesse blant folk for å få til en bedre skjøtsel, og det bør søkes om midler til dette. Det er ønskelig å samarbeide om opprustingen/skjøtselen og eventuelt dele inn i arbeidsgrupper.

4.2 STIFTELSEN YTTERØY BYGDETUN

Ytterøy Bygdetun er en stiftelse som ble opprettet av arvinger etter Per og Otto Nøvik.

Stiftelsesdato er 15.oktober 1994. Per og Otto var begge eiere og drivere av gården Øvre Bjørvik på Ytterøy. Arvinger etter Per og Otto fant ut at de kunne forvalte arven best ved å opprette en stiftelse med ansvar for å ta vare på gårdsanlegg og løsøre i Per og Otto sin ånd.

Stiftelsen ble opprettet i samarbeid med Ytterøy, Bondelag, Ytterøy Bondekvinnelag, Lyn 4H, Ungdomslaget Vårglimt, Ytterøy Utmarkslag, Ytterøy Historienemnd, Levanger Museum, Ytterøy Idrettslag og Ytterøy Husflidslag.

I tillegg til å ta vare på gårdsanlegget, ble det i stiftelsens vedtekter nedfelt at stiftelsen også har ansvar for å ta vare på andre kulturminner av historisk interesse på Ytterøy.

Stiftelsen har som ide og mål å drive etter prinsippene for økomuseal virksomhet. Dette forutsettes også i Levanger Kommunes Museumsplan. (Mål for virksomheten; se vedlegg 3.)

4.3 BYGGESKIKK

De eldste gårdene på øya er typiske trøndertun (firkanttun) med store smale trønderlåner og røde låver. Heimer som Nordstrand og Ytter-Brenne består av små trehus, gjerne bygd i ett med låven. Dette gir oss en pekepinn om lokal byggeskikk. For hytter finnes ingen lokal byggeskikk, men hytter på Ytterøy bør være relativt lave med høg røsting. Noen mener at laftede hytter hører hjemme i fjellterreng. Det er viktig med en god plassering i terrenget der hyttetypen står i stil med terrengetypen. Torvtak er aktuelt for å skjule hytta i landskapet, men hører ikke heime i lokal byggeskikk. Fargevalg er også viktig. Det kan gjerne være mangfold i farger, men med enhetlig preg. Skrikende farger tillates ikke. Hyttene bør ikke være for store og prangende og gjerding må unngås. Kabler bør ligge i jord, slik at vi unngår ledningsstrekke i luft. En god avstand mellom hyttene vil bedre ivareta landskapet. Ligger hyttene tett i tett i store områder, vil dette virke som et byggefelt. Store hyttefelt kan føre til stor slitasje av landskapet. Det er imidlertid viktig å huske at standard for byggeskikk og størrelse er bestemmende for hvilket marked vi retter oss inn imot. Ved hyttebygging er det også viktig å tenke på allmennhetens behov.

4.4 PRIORITERTE TILTAK

Kulturminner

- Arkeologiske funnsteder må registreres. Mange av disse stedene kan være vanskelige å finne, da man i dag ikke kan se noe på markoverflaten og kulturminnet er borte/ødelagt.
- Flere kulturminner merkes med informasjonsskilt. Varden på Solbergan ble merket våren 2001, "Klokkesteinen" på Eid høsten 2001. Kulturminner som er lett synlige fra vei og som er lett tilgjengelige bør også skiltes, f.eks. helleristningen på sørveien og gravhaugen/ekserserplassen på Øvre. Lage skjøtselsavtaler mellom grunneier og områdetiltaksgruppa for hvordan de merkede kulturminnene skal skjøttes.
- Informere om skjøtsel av kulturminner.
- Vedlikeholde og merke gamle stier og veier. Det nedsettes en egen gruppe til dette arbeidet.
- Restaurere Jørstadsjøkaia før den blir ødelagt. Det er nedsatt en egen gruppe til å arbeide med dette.
- Ta vare på gamle husmannsplasser før de forsvinner helt.
- Det er også et ønske blant flere å sette i stand de to gamle hagene på Westbourne/Libanon. Disse hagene ble anlagt i forbindelse med gruvedriften på Ytterøy for over hundre år siden. Eierne var engelske og de planta varmekjære løvtrær som eik, ask og lønn og andre planter som snøbær og edelgran. Det ble kjørt en del jord dit.
- Kurs i byggeskikk.

Ytterøy Bygdetun

- Prioritering av satsingsområder vil til enhver tid bli gjort av det sittende styret. Det er naturlig at en del av de tiltak som prioriteres i forvaltningsplanen legges fram for styret/rådet i Ytterøy Bygdetun og evt. innarbeides i deres årsplaner.

5 JORDBRUK OG KULTURLANDSKAP

Ytterøy er ei jordbruksbygd med ca 50 landbrukseiendommer i drift. Her produseres i dag bl.a. melk, kjøtt, korn, grønnsaker og egg. Det er ønskelig at jordbruksarealet fortsatt blir brukt til jordbruksdrift. Småteiger vil med stor sannsynlighet gå ut av drift, men disse kan brukes til beite, juletreproduksjon o.l. Jordbruket kunne kanskje i større grad enn i dag foredle egne landbruksprodukter.

Øya innehar et variert kulturlandskap med lite støy, verken tung industri, store byggefelt, kraftgater eller store trafikkerte veier. Landskapet er åpent med en fin blanding mellom dyrka mark, beite, utmark og skog. Stor variasjon fra fjord til "fjell". Gårdene er velholdte og glir godt inn i omgivelsene.

Øya er frodig og har et rikt fugle- og dyreliv og lune åpninger i skogen langs sjøen innehar et høyt biologisk mangfold. Nærheten til sjøen og fjæra er et gode både fastboende og tilreisende setter stor pris på. Et aktivt landbruk er den viktigste forutsetning for at vi skal beholde det åpne kulturlandskapet.

5.1 BIOLOGISK MANGFOLD

Det finnes noen få områder med preg av gammel kulturmark (områder preget av gamle beite- og høstingsmetoder, eks. slåtteeing, einerbakker og strandeng). Det kan nevnes området med tindved på Einesnesset, en dal på nordsiden av gården Nedre Erstad, "hest-trøa" ved hoppbakken, små områder på Holte (Holten) og Nedre Grav. Berghaugen, like øst for fergeleiet, er uberørt og lite trafikkert og har et gunstig klima. Her er det høyt biologisk mangfold. Omlegging fra gjødsla til ugjødsla beite er gunstig for det biologiske mangfoldet. Men dersom en ønsker å øke produksjonen, f. eks. ved å starte med sau, blir dette en konfliktsituasjon pga lavere biomasseproduksjon.

Det er et ønske om å få kartlagt biologiske verdier på Ytterøy. En del ble gjort sommeren 2002 av Levanger kommune.

Tidligere var beitebruken i utmarka mer intensiv. Etter en periode med mindre dyr på beite i utmarka, er dette i ferd med å ta seg opp igjen, noe som er gunstig for det biologiske mangfoldet. En bør begrense bruk av sprøytemidler på innmark og utmark. Plantevernmidler bør unngås brukt i hagene. De bekkefar som i dag er åpne, bør tas vare på.

Kantsonene har stor betydning for det biologiske mangfoldet.

5.2 FARE FOR GJENGROING

Kulturlandskapet på Ytterøy er et "mosaikk"-landskap med flere små teiger "her og der". Disse står i fare for å bli tatt ut av den intensive jordbruksproduksjonen pga at de er lite lønnsomme å drive. Faren for brakklegging og gjengroing av slike områder øker i takt med behovet for å hente inntekter utenfor bruket. En bør prøve å opprettholde teigene som beiteområder. Det er ikke ønskelig å slutte å gjødsle beitene. Dette kan føre til mangel på beiter som igjen vil føre til at flere dyr blir stående inne.

5.3 FARE FOR EROSJON OG AVRENNING

Arealforvaltningen de siste 50-60 årene har gjerne bestått av nydyrking, gjenlegging av bekker og planering. I området fra Osa til Nedre Erstad har arealet av dyrka mark økt betraktelig. Det samme gjelder området mellom Skjerve og Øvre Erstad. Her er mange av bekkedalene planert og dyrket.

Evt. avrenning fra landbruket fører til forurensing av sjø og bekker. Men hvis de offentlige pålegg følges, burde ikke dette være noe problem. Avrenningsproblematikken fra landbruket er avtagende, men på utsatte steder med mye overflatevann bør en unngå høstpløying. Mange ønsker å se på forurensingen i sine områder og evt. iverksette tiltak.

5.4 PRIORITERTE TILTAK

- **Opprettholde et aktivt landbruk med beitedyr slik at det åpne kulturlandskapet bevares slik som det fremstår i dag.**
- **Omlegging av beitene fra gjødsla til ugjødsla beiter er tiltak som evt. må settes i gang ut fra interesse hos den enkelte grunneier.**
- **Bevare åkerholmer og hindre nedbygging av disse.**
- **Ta vare på kantsonene mellom dyrka mark og utmark bla ved å unngå sprøyting og kunstgjødsl og gjennomføre planmessig rydding.**
- **Opprettholde små teiger som fulldyrket mark evt. som beiteområder.**
- **Ytterøy har mye leirholdig jord. for å hindre mest mulig erosjon og jordpakking, bør man:**
 - pløye mest om våren
 - ta vare på vegetasjonen i bekkefarene
 - holde kummer og drene ring i orden
 - redusere akseltrykket mest mulig, dekkstørrelse/tvillinghjul
 - unngå kjøring på våt mark
 - planlegge beitebruken ut fra vær og jordforhold
 - ha planter med store røtter ved bekkefar og bruk av fangvekster (opptak av nitrogen om høsten).
- **Grunneierne og kommunen bør lage en egen plan i områder hvor det er stor fare for utglidning. Dette gjelder f. eks leirdalene i Osen, Jønviikdalen, Nedre Erstad, Nøviikdalen og Bjørviikdalen.**
- **Restaurere gammel kulturmark.**
- **Ved Berghaugen, hvor det biologiske mangfoldet er høyt, ønskes ikke økt ferdsel utenom stien. Dette må det opplyses om i tilretteleggingsarbeidet.**

6 SKOG OG UTMARK

6.1 RÅDYRFORVALTNING

Storparten av øya forvaltes gjennom Ytterøy Utmarkslag (BA) som er en sammenslutning av grunneiere og rettighetshavere på Ytterøy. Laget omfatter ca. 21000 da av øyas totale 28000 da. Lagets formål er å forvalte utmarksressursene som en del av landbruksnæringen. Ytterøy Utmarkslag (BA) har vært i drift siden 1987. Det har vist seg å kunne gi næringsinntekt med grunnlag i den rådyrstammen som er på øya. I 2002 hadde laget en driftsinntekt på 620.000 kr. Det ble det utbetalt 340.000 kr noe som gir 16 kr/da. Utnytting av jaktressursene gir også ringvirkninger for blant annet butikken, husutleiere, slakteri og skinnproduksjon.

Riktig forvaltning av viltet er viktig. Det er ønskelig med en stabil stamme som kan gi planlagt aktivitet og inntekt over tid. Det jobbes med viltstelltiltak, her kan nevnes viktigheten av at det er forståelse for dette i befolkningen på øya, for eksempel er det viktig at hunder holdes i band i kalvingstida på forsommeren.

6.2 SKOGBRUKET

Utmarka/skogen forvaltes gjennom at alle gårder med skog har egne driftsplaner som brukes. Under nyttårsorkanen i 1991 ble det mye vindfall på Ytterøy. Hogstfeltene er tilplantet og godt vedlikeholdt, og det er rimelig god fordeling mellom gammel og ung skog.

Arealforvaltningen av utmarka kan beskrives som god. Ved skogshogst blir det satt igjen treklynger og døde trær, 4H henger opp fugleholker. Det er en fin blanding av gammelskog og unge og eldre plantefelt med spredt lauvskog. Det er et mål å bli bedre til å ta vare på mangfoldet av tresorter. På "flatan" (ved Øvre Erstad, Skau og til Skjerve) er det planlagt planting av bjørk som grensemerker mellom eiendommene. Dette vil også skape le i et område som er åpent og utsatt for vind.

Det vil nok bli økt press på skog og utmark pga ferie- og fritidsaktiviteter og hyttebygging. Skogen og utmarka kan brukes som turterreng i langt større grad enn i dag. Her fins også bær og sopp i rikt monn.

6.3 BIOLOGISK MANGFOLD

I dag er skogsdrifta lagt opp med tanke på økt biologisk mangfold. Sprøytemidler brukes mer kritisk enn før.

Ved Sandsør, Trøgstad, Øvre Myhr og på Sandstad finnes varmekjære treslag som eik, ask, lind, lønn, alm og hassel. Disse områdene er vernet som edelskogreservat. Det finnes også sike treslag på andre områder på øya.

Av andre spesielle plantearter på øya kan nevnes:

Blåveis, kvit blåveis, linnea, liljekonvall, rødsildre, kongsløys, olavsstake, tinnved, vill sølvgran, hengebjørk, storeinen i Barstadskogen, , perlevintergrønn, og mange soppslag. I skogen er det mye lynghør (blåbær og tyttebær). Vi finner innslag av hassel.

Fuglefaunaen har endret seg nokså mye over de siste par-tre tiårene. Tidligere var fiskemåke dominerende i kulturlandskapet, den er betydelig redusert. Vipe har økt i antall. Storspove og ravn

har også økt i antall. Kråkebestanden har økt eksplosivt og blitt en sterk plage. Vi har fått innslag av nye fuglearter; heilo er funnet hekkende og opptrer i stigende antall på vårparten, brushaner oppholder seg her i større antall under trekkene. Vi har også hatt besøk av vaktler og traner. Rovfuglbestanden synes stabil, selv om det er gjort store forandringer i skogen med betydelig hogst av gammelskog. Vi har kongeørn på øya. Både hønsehauk og spurvehauk finnes i godt antall og vi har hekkende kattugle. Bestanden av havørn er trolig stigende. Det er gamle spillplasser for orrfugl i noen dyrkamark-områder. Under våronn og slåttonn er mange aktive i å berge fuglereir som ligger på dyrka mark.

Andre dyre og fugleslag som kan nevnes er: Piggsvin, røyskatt, ekorn, hare, tett rådyrstamme, elg, skogsfugl, grønnspekk og spurveugle.

6.4 PRIORITERTE TILTAK

- **Den varmekjære edelløvs skogen bør tas vare på og skjøttes på en riktig måte. Elever som besøker svartorskogen på Sandsøra bør ledes på en slik måte at de ikke tramper ned gras og anna avling. Det bør lages en plan for skjøtsel og tilrettelegging.**
- **Gamle beiter som ikke har vært brukt på en del år, og som er i ferd med å gro igjen, bør tas i bruk igjen. Beitebruken i enkelte skogsområder kan økes, f.eks. med sau.**
- **Unngå inngripen/hogst i gammel skog. Dette er viktige områder for bla. rovfugl.**
- **Kantsoner må bevares for bla. rådyr og andre arter.**
- **Lage en Ytterøyflora som blir tilgjengelig for alle. Det finnes visstnok noe materiale allerede.**

7 LANDBASERT INDUSTRI

7.1 GENERELT

Vi har valgt å dele industri inn i landbasert og sjøbasert industri. Det er den sjøbaserte industrien kan gi størst konflikt med andre interesser og den vil bli omtalt under kapitlet "Sjøområdene".

Ytterøys største arbeidsplass er Trønderkylling. For øya er det viktig at denne bedriften fortsatt får være her. Det bør være en dialog mellom Trønderkylling og Prior om utvikling av slakteriet på Ytterøy. En eventuell utvikling av slakteriet vil føre til flere arbeidsplasser og kanskje tilflytting. Industriområdet ved Hokstad er eid av kommunen. Dette området bør beholdes som mulig næringsutviklingsområde, delvis pga nærheten til ferjeleiet. Ved en evt. konflikt med utvikling av Berghaugen som kulturminne, bør evt. næringsinteresser vike.

Det er flere håndtverks-/nisjebedrifter på Ytterøy. Dette gjelder f.eks rådyrskinnproduksjon, glasskunst/tekstilkunst, gardinsøm og kjøttforedling i små skala.

7.2 PRIORITERTE TILTAK

- **Bevare lokal verdiskapning ved å bruke øyas kompetanse/arbeidskraft ved f.eks. opparbeiding og bygging av hyttefelt.**
- **Utvikling av Trønderkylling sitt slakteri på Ytterøy**
- **Legge til rette for gründervirksomhet. Her er nok av plass og lokaler.**
- **Starte en prosess for å stimulere til næringsutvikling.**

8 SERVICE

8.1 GENERELT

Vi har to verksteder og en båtservice på øya. Det er en butikk og kiosk ved ferjeleiet. I tillegg er det kafé og storkiosk ved "sentrum".

Det fins ca 160 fritidseiendommer på Ytterøy, og stadig flere ønsker seg fritidsbolig/hytte her. På grunn av denne økningen av feriegjester kan det oppstå et marked for "Hytteservice". Potensialet for å kunne betjene hyttebeboerne med div. servicetilbud, burde være stort. Det kan f.eks. være måking av snø, reparasjoner/vedlikehold, oppvarming av hytta, gressklipping, tilsyn o.l.

Men det er viktig ikke å fokusere ensidig på hyttetomter og hyttebygging. Øya trenger flere fastboende, og vi burde være flinkere til å reklamere for Ytterøy som boligområde og de kvaliteter øya kan tilby som bo- og oppvekstområde. Vi burde legge mer tilrette for pendling til arbeidsmarkedet i Levanger, og tilby boligområder som er spesielle og attraktive slik at noen prioriterer å bo på Ytterøy fremfor på Levanger.

8.2 SAMFERDSEL

Ferja er hovedpulsåra til øysamfunnet. Vi er helt avhengig av et godt ferjetilbud og har i flere år arbeidet for økt åpningstid. Det er ikke tilfredsstillende at første ferje går kl. 08.35 fra Ytterøy i helgene. Dette gjør det umulig å pendle for de som jobber på fastlandet i helgene og umulig for folk å komme seg heim til morgenstell i fjøs på Ytterøy. Det er også ille at siste ferje går fra Levanger kl. 22.00 de fleste hverdager og kl. 21.00 på lørdager. Skal vi ha håp om å få flere til å bosettes seg på øya, må vi sette alt inn på å få økt åpningstida. Dette arbeidet må prioriteres høyt av Ytterøyutvalget. Med økt tilstrømming av hyttefolk og andre besøkende til øya, spesielt i sommerhalvåret, vil det bli kapasitetsproblem ift. persontrafikken på ferja.

Veiene våre er eid av både fylkeskommunen og kommunen. I perioder av året er de kommunale veiene i veldig dårlig forfatning. En opprusting er foretatt på deler av veinettet, men resten av de kommunale veiene bør prioriteres i neste valgperiode.

Asfalten på fylkesveiene begynner å bli dårlig enkelte steder. Ytterøyutvalget bør starte et arbeid for å bedre vedlikeholdet.

8.3 PRIORITERTE TILTAK

- **Bedre åpningstidene på ferja.**
- **Arbeide for at vedlikehold av veiene våre prioriteres.**
- **Øke oppdragsmengden til de to verkstedene vi allerede har.**
- **Etablere Hytteservice/Bygdeservice**
- **Legge til rette for kjøp av tomter og boligbygging på Ytterøy.**
- **Opprette et flerbrukshus/salgsted hvor de produktene som lages her på øya selges.**

9 SJØOMRÅDENE

9.1 BIOLOGISK MANGFOLD

Strandsonen rundt Ytterøy har et rikt fugleliv, men de siste årene har ærfuglbestanden vært minkende. Deler av strandsonen, som skjæret ved Jørstadsjøleiret, er viktige hekkeplasser. Av andre arter som er registrert i sjøområdene er purpurhodeand, gravand og hegre. Det er observert mye kråkeboller i sjøen. Kråkebollene beiter på tareskogen, og i følge miljøverndepartementet er denne nedbeitingen sterkest langs deler av trøndelagskysten og langs store kyststrekninger nordover til Vest-Finnmark. Ytterøyningene har merket seg en kraftig økning i blåskjellbestanden de senere år.

Mink er også en art som har økt i antall. Det kan ha innflytelse på ærfuglbestanden. Det finnes oter på øya.

Kjølsvikholmen på østsiden av Ytterøy er vernet som biotopvernområde på grunn av at teisten hekker der. Holmen er ca 2,5 daa stor og i 1992 hekket det stokkand, ærfugl, hettemåke, fiskemåke og teist her, til sammen 280 par. Antall par med hettemåke var 203, og dette utgjør en av fylkets største kolonier av arten. Det hekket kanadagås på Vandsvikholmen i 1998, og på Kjølsvikholmen i 1999. (Hentet fra "Fuglene i Levanger" av Magne Husby, Hint).

I følge NINA-forskeren Svein-Håkon Lorentsen har hekkebestanden av ærfugl i Trondheimsfjorden gått ned med ca 45 prosent siden 1982. Mest dramatisk har tilbakegangen vært på Tautra og Ytterøy. Hva dette skyldes vet de ikke ennå. Sannsynligvis har ikke tilbakegangen bare én årsak, men flere som virker sammen.

9.2 SJØBASERT INDUSTRI

Ytterøy har i dag et oppdrettsanlegg for kveite. Dette er både sjø- og landbasert. En gruppe ytterøyninger ønsker å starte med produksjon av blåskjell i sjøområdene rundt Ytterøy. Det er søkt konsesjon ved Norviksundet og ved Øvres-skjæret. Andre interessenter utenfor øya har ønske om å starte blåskjellproduksjon i området Osen-Jørstadsjøen.

På Ytterøy har det blitt diskutert noe rundt mulighetene ved å sektorisere de ulike arealkategoriene. Det vil si at i de områdene hvor friluftsliv har prioritet på land vil denne tankegangen videreføres ut i sjøen. Dermed vil disse sjøområdene da bli forbeholdt friluftsliv. Det samme vil gjelde der næring har prioritet på land. Der vil dermed næring også ha prioritet ute i sjøen.

Mange frykter at sjøbasert virksomhet slik vi kjenner den i dag med store og lett synlige anlegg, lett kommer i konflikt med estetikk, friluftsliv og evt. turisme. Det er viktig å tenke byggeskikk også ved slike typer anlegg.

Noen områder som kan være aktuelle til fisk-/skjeloppdrett og der konfliktene vil være minimale er: 1. Fra hytteområdet ved Øvre til og med Nordlia. 2. Fra Mosvikstøa til og med Eid. 3. Fra Norvik til Salatertangen.

9.3 HYTTEBYGGING

Hyttebygging representerer i dag et inntektspotensial for den enkelte grunneier. En nedgang i jordbruksinntekter vil påvirke lysten til og nødvendigheten av å bygge bort hyttetomter. For å øke inntektsgrunnlaget på gården, er det mange grunneiere som ønsker å legge ut hyttetomter på sine eiendommer.

Både fastboende og tilreisende er i dag bekymret for hvordan en slik utbygging vil påvirke landskapet på Ytterøy. Vil øya fortsatt være "Trondheimsfjordens perle" hvis hytter og fritidseiendommer ligger tett i tett slik de gjør ved Åsenfjorden? I dag er det 132 eiendommer som har helårsbosetting mens det er 164 fritidseiendommer.

Hele 100-metersbeltet langs sjøen er i utgangspunktet definert som et verneområde av nasjonal interesse der all utbygging konkret må vurderes opp mot vern (Plan og bygningsloven §17-2). Bakgrunnen for bygge- og deleforbudet i strandsonen er hensynet til allmennhetens interesser, landskapshensyn og naturfaglige hensyn. Det virker som om det har vært enkelt å få dispensasjon fra denne bestemmelsen. I kommuneplanen for Levanger kommune står det at "...tiltak kan finne sted når det foreligger godkjent reguleringsplan eller bebyggelsesplan." Ytterøy ønsker at det generelle forbudet mot bygging i 100-metersonen skal praktiseres strengt.

Fylkesmannen og kommunen har kartlagt strandområdet i hele kommunen ved fotografering. Resultatet i form av foto og kart ble presentert på et møte på Ytterøy før jul i 2002. Følgende sentrale signal ble presentert på møtet: 100-meterssonen ved sjøen har et spesielt strengt nasjonalt vern. Større urørte områder bør forbli urørt. Bratte områder i 100-metersonen ved sjøen handteres lempeligere enn de flaterne områdene.

Ved utbygging av hyttefelt bør utbygger/grunneier forplikte seg til å legge til rette for allmennhetens ferdsel og tilgang til sjøen. Stier bør legges reguleres inn i planverket, slik at hyttene ikke oppfattes som en barriere for adkomsten til fjæra. Det er en fordel om naust kan samles eller at det blir bygd fellesnaust. Dette vil spare areal langs sjøen.

Det største trekkplasteret for å komme til Ytterøy, er nettopp nærheten til sjøen, og dette bør vi ikke ødelegge ved å hindre adkomsten hit. Flere idylliske bukter og strandstrekninger langs Ytterøy er delt mellom flere grunneiere. Her er grunneiernes tanker angående utbygging delt; noen vil legge ut til hyttetomter mens andre vil bevare områdene slik de er i dag for allmennhet og fugleliv. Utbygging bør prioriteres i de områdene der grunneiere er enige og har funnet felles løsninger.

En byggefri sone på 100 meter kan på enkelte virke lang. Det er imidlertid viktig å huske at grensen på 100 meter ikke trenger å være nøyaktig 100 meter i terrenget. Det er viktigere å finne en "naturlig" grense, som f.eks. veien. Hovedveien rundt Ytterøy vil mange steder være en naturlig grense for hyttebygging, og hyttene bør legges oppom veien.

Selv om ferdselen hovedsakelig vil gå ned til sjøen, er det viktig å tilrettelegge/styre ferdselen også andre veien, mot skog og "fjell". Enkelte steder kan det også være mer attraktivt å gå tur i skog og mark enn langs sjøen. Også her bør de berørte grunneiere samarbeide om tilrettelegging av ferdselen og på den måte styre den vekk fra områder der det ikke ønskes økt ferdsel. Økt hyttebygging vil føre til økt bruk av veier og turterreng også på eiendommer som ikke har inntekter av selve hytteutbygginga. I slike tilfeller bør flere grunneiere gå sammen om eventuelle byggeplaner og bli enige om en "fordelingsnøkkel". På denne måten vil de grunneiere som eier strandområder også få nytte godt av hyttetomtene som ble solgt på naboeiendommene.

Et eventuelt "Hytteforum" for fritidsbefolkningen og fastboende kan være hjelpelig med å forebygge konflikter/misforståelser, da det vil bedre kommunikasjonen begge veier. Økt ferdsel i strandsonen vil føre til større press på sjøfugleområdene. Det er viktig å kanalisere ferdselen, slik at sårbare områder ikke får større slitasje.

Ytterøy som samfunn vil i hovedsak nyte godt av hyttebyggingen i form av økt handel, fergetrafikk og kompetanse.

Nedenfor følger en liste over eiendommer hvor grunneier har søkt om fradeling av hyttetomter i perioden 1998 - juni 2003.

Mange grunneiere ønsker også å bevare områdene slik de er i dag, men vil gjerne holde muligheten for hyttebygging åpen som et mulig inntektsgrunnlag for framtida.

- Eiendommen Osen. Her er 28 hytter planlagt. Feltene er endret mye etter innsigelser fra fylkesmannens miljøvernavdeling. Saken er ikke avsluttet.
- I området "Bua" er det planlagt 5 + 1 hytter.
- Eiendommen Bergsør har fått fradelt 2 hyttetomter mellom veien og sjøen, ca 100 m fra vannkanten.
- Eiendommen Øvre har fått fradelt 18 hyttetomter på eiendommen. Hyttene vil ligge ca 100 m fra vannkanten. Til området er det også planlagt 2 parkeringsplasser og en flytebrygge. Reguleringsplan er vedtatt.
- Eiendommen Fellesgjerdet. 2 fradelinger.
- Eiendommen Bjørvika. 2 fradelinger, ikke ferdigbehandlet.
- Eiendommen Myra. 2 fradelinger.
- Eiendommen Sukken. 2 fradelinger.
- Ved Sjømyra er det fradelt 4 hytter i et hyttefelt.

Det finnes også en del hyttetomter som er fradelt tidligere enn 1998 og som fortsatt er ubebygde.

I kommuneplanen for Levanger Kommune (vedtatt 27.09.00), er det satt en grense på 30 nye fritidsboliger på Ytterøy i inneværende planperiode. Telletidspunkt er når det blir gitt byggetillatelse. Det er ikke søkt om mange byggetillatelser så langt på Ytterøy i denne perioden. Gjeldende arealplan skal revideres i løpet av 2004.

9.4 OMRÅDER SOM IKKE KAN TENKES (VIDERE) UTBYGD

Større områder som er fri for bebyggelse bør skjermes for utbygging. Ellers er det i gruppearbeidet kommet fram et ønske om at følgende områder ikke bør utbygges:

- Solstadmarka (Forbergsmarka)
- Ytter-Lotvikan
- Berghaugen
- Tangfjellet/Tangmarka
- Hele Eid prestegård
- Barstad-bukta (omfatter buktene i området mellom Eines og Tangen).
- Kjølsvik (ferdig utbygd)

9.5 PRIORITERTE TILTAK

- **Ytterøys befolkning ønsker at sjøbasert næring som fiske- og skjelloppdrett holdes unna områder som brukes til fritidsaktiviteter og områder som er viktige for fugl. Følgende områder brukes til fritid og/eller er viktig for fugl:**
 - Valen ved Vandsvikholmen
 - Laugsandfjæra
 - Området rundt Jørstadsjøkaia
 - Salatertangen
 - Sandingsbukta
 - Barstadbukta
- **Redusert ferdsel i yngletiden ved deler av strandsonen som har de beste biotopene for sjøfugl.**
- **Unngå ytterligere reduksjon i ærfuglbestanden på Ytterøy. Det kan f.eks. være et prosjekt for studenter på Hint eller innføring av skuddpremie på villmink.**
- **For å begrense bruken av areal langs sjøen, bør man samle utbyggingen av naust og bygge fellesnaust.**

Sjøbasert industri som skjell- og fiskeoppdrett bør søkes plassert der det ikke kommer i konflikt med andre interesser. I følgende områder prioriteres oppdrett:

- **Norvik til Salatertangen.**
- **Strekningen fra hyttefeltet ved Øvre til og med Nordlia.**
- **Mosvikstøa til og med Eid.**

I følgende områder prioriteres allmennheten (Friområder), forutsatt at kommunen går inn med midler, slik at grunneierne holdes skadesløse. Gode ordninger for avfallshandtering og toalettløsninger må være avklart på forhånd:

- **Sanningsbukta**
- **Lottvikan**
- **Småbåthavna**
- **Grunneiere må gi sitt samtykke til merking av friområder på informasjonskart.**

Hyttebygging, generelle regler

- **Streng praktisering av forbud mot ny fritidsbebyggelse i 100-metersonen.**
- **Ivareta allmennhetens interesser ved bygging i 100-metersonen.**
- **Hytter bør bygges på dårlig skogsmark samt i områder som er berørt av inngrep allerede i dag, men som ligger utenfor 100-metersonen.**
- **Små hyttefelt for å hindre nedbygging og slitasje.**
- **Alle hyttefelt skal planlegge ei frisone hvor allmennheten kan ta seg ned til sjøen. Grunneiere som bygger hyttefelt skal ha avtaler med grunneier mot sjø og innover land om tilrettelegging for ferdsel.**
- **Samle naust der det er hensiktsmessig.**
- **Campingvogner skal ikke settes opp over lengre tidsrom utenfor definerte områder/campingplasser.**
- **Oppretting av et "hytteforum" for eiere av fritidseiendommer og fastboende. Dette vil bedre kommunikasjonen mellom hytteeiere og fastboende.**

10 TILRETTELEGGING FOR ALLMENNHETEN

10.1 GENERELT

Vi som bor på Ytterøy, vil gjerne vise frem øya som "Trondheimsfjordens perle". De som kommer hit skal føle seg velkommen og vi vil tilrettelegge for dette.

Attraksjoner som for eksempel bygdetunet bør utvikles. En av gruppene kom med en idé der man kunne reklamere med at: "Vi arrangerer deres bryllup. Full pakke med vielse, guiding, hesteskysst til kafeen der selskapet holdes med middag". Mange land og reiseselskap arrangerer reiser der turistene er en aktiv deltager i daglige gjøremål på reisestedet, f.eks. vindruetråkking på vingårder i Frankrike. Denne ideen kan kanskje overføres til Ytterøy, hvor vi kunne tilby gårdsferie til byfolk som ser det eksotiske i å melke, ta opp potet, kanskje hesje, stelle dyr o.l. Andre turister kommer hit i andre sammenhenger, f. eks for å male, ta bilder. Her kunne vi utnytte øyas flotte natur og arrangere div. sommerkurs.

Tilreisende sommerstid burde ha mulighet til å leie båt, kano, sykler o.l. For de som ikke har hytte her og som ønsker å være her lenger enn en dag, burde det være mulighet for overnatting. Dette er mangelvare i dag, og vi ser det er marked for utleiehytter, hybelhus, caravanplass, teltplass, rorbuer o.l.

Det er også stort behov for rasteplasser for de som er her på dagsturer f.eks. med sykkel. Rasteplasser bør bli et eget prosjekt hvor gruppen grunneiere, kommunen, veivesenet og Innherred Renovasjon tar er gjennomgang muligheter for tilrettelegging for allmennheten på øya.

Øya får i sommersesongen ofte besøk av eldre på gruppetur. Disse blir i dag tatt hånd om med omvisning på øya, guiding på bygdetunet, kaffe på Rampa o.l.

Allmennheten viser stor interesse for å komme ned til sjøen. Mange turister er innom butikken og spør om adkomstmuligheter/avstander for å komme seg dit. Det er en sti ved Eid/presteboligen ned til sjøen gjennom Mulleskogen som er for den allmenne ferdsel. Heftet "Velkommen til Ytterøy" angir noen plasser. Et mer handterlig kart bør utarbeides.

Ytterøy har flere idylliske områder ved sjøen som allerede er lett tilgjengelige langs vei eller sti. Men det blir pekt på at disse veiene ikke er offentlige, men private. Disse områdene blir derfor ikke tilgjengelige som friområder, se vedlegg 4. Ved tilrettelegging for allmennhetens ferdsel bør man styre denne bort fra beiter, hekkeområder til de store rovfuglene, samt områder der rådyra får kjea om våren.

For noen få år siden gjorde elever ved Ytterøy ungdomsskole en omfattende registrering av gamle stier og ferdselsårer på Ytterøy. Disse stiene er tegnet inn på kart og beskrevet. Materiellet eies av Ytterøy skole. Mange stier kan tilrettelegges og merkes som turløyper. Dette arbeidet bør prioriteres. Foreslåtte traseer er beskrevet i vedlegg 5.

10.2 INFORMASJON

Så å si alle attraksjonene på Ytterøy mangler skilting, inkludert Bygdetunet. Dette bør gjøres noe med. Både stier og severdigheter bør merkes.

I 2002 utarbeidet Områdetiltaksprosjektet en folder som inneholder kart, informasjon, turstier, turforslag, rasteplasser, kafé, utsalgsteder, severdigheter o.l. Denne distribueres via butikken og Rampa. Både fastboende og tilreisende ønsker et skikkelig turistkart over øya. Et godt kart kan styre/kanalisere ferdselen utenom områder hvor det ikke ønskes økt ferdsel. Brosjyren som ble laget av prosjektet i 2002 er en god start. Informasjon som bør være med på kartet er: Hovedveier, stedsnavn og gårdsnavn, stier for ridning, gåing og sykling, severdigheter/turistattraksjoner, rasteplasser, parkeringsplasser, friområder, toaletter, butikk og kafé, småbåthavna, hvor man kan komme ned til sjøen.

Ferjeleiet på Levanger burde få ei informasjonstavle med kart over Ytterøy. Kartet på ferga bør også revideres med tanke på turister. Halvtimen på ferga burde vært mer tilrettelagt for turistinformasjon.

I tillegg bør gårdene på Ytterøy få navneskilt. Det bør prøves en fellesløsning på dette. Kanskje kan hvert gårdsskilt utstyres med en logo som viser hva som er hovedproduksjonen på gården. Kanskje hver grend kunne få egen type navneskilt. Men privat skilting som stenger for naturlig bruk av marka, bør reduseres.

Ytterøyportalen

Ytterøy har fått sitt eget nettsted (www.Ytteroy.no). med linker til underliggende hjemmesider. Dette er hjemmesider til lag og foreninger og bedrifter på Ytterøy. Portalen inneholder en mengde informasjon om Ytterøy; fra fergetider til Ytterøy-historie og kart. Kartet kan videreutvikles en god del.

10.3 PRIORITERTE TILTAK

- **Tilrettelegging og merking av stier og turløyper. Noe skilting er nødvendig uten at vi skal regulere folks ferdsel for mye. Den enkelte turrute kan få sin egen informasjonsbrosjyre. Det må nedsettes en egen gruppe for dette arbeidet.**
- **Etablere parkeringsplasser hvor tilreisende kan sette fra seg bilen for så å rusle seg en tur i fint Ytterøy-terreng, evt. gå ned til sjøen.**
- **Minst en plass på øya bør tilrettelegges for rullestolbrukere**
- **Utleie av båt, kano, sykler o.l.**
- **Møte behovet for overnattingsplasser i form av utleiehytter, hybelhus, teltplass, caravanplass o.l.**
- **Rasteplasser med bord og benker og evt. grill, avfallsordning og evt. WC. Det settes i gang et prosjekt i samarbeid med kommunen, veivesenet og Innherred Renovasjon. På de rasteplasser hvor det ikke er mulig å få til en felles løsning, settes det opp skilt ala: "Du er velkommen dersom det ikke vises at du har vært her."**
- **Utsiktspunktet på Væråshøgda bør gjøres mer attraktivt.**
- **Ytterøy har lysløype på Dragåsen, men andre løyper/steder egnet til skigåing bør merkes.**

- **Avtalen mellom Statens vegvesen og Coop Inntrøndelag om å rydde opp på den gamle handballplassen og å skjerme for den lager-/oppstillingsplassen som Vegvesenet bruker, bør iverksettes.**
- **Sette opp et hus på gamle Hokstadkaia: med kart, den gamle dampmaskina som står på Djupvasskaia på Langstein, gammelt gruveutstyr som kanskje ennå finnes rundt om på gårdene.**
- **Videreutvikle småbåthavna, WC, dusj.**
- **Offentlige toaletter flere steder enn på ferjeleiet.**
- **Tilrettelegging av stien ved Presteboligen/barnehagen.**

Informasjonstiltak

- **Informasjonsskilt settes opp på begge ferjene, på ferjeleiene i Levanger og på Hokstad samt på Rampa. Informasjonsskilt bør være på plass ved åpning av nytt ferjeleie i Levanger. Det bør være et kart på ferja.**
- **Skilting av attraksjoner og severdigheter**
- **Gårdsskilt**
- **Turistkart**
- **Internettportalen videreutvikles også med henblikk på turisme.**
- **Blad-Grønt videreutvikles**
- **Merke kø-filene på ferjeleiet**

11 OFFENTLIG INFRASTRUKTUR INKL. AVFALLSHÅNTERING

11.1 GENERELT

Ytterøy helsetun. Har pr i dag 9 sykehjemsplasser og 13 trygde-/omsorgsleiligheter.

Helsestasjon. Det er helsestasjon med spedbarns- og småbarnskontroll en gang pr. mnd.

Legekontor. Midlertidig uten bemanning.

Barne- og ungdomsskole. Ytterøy har pr i dag skole til og med 10. klasse.

Barnehage. Barnehagen holder til i den gamle presteboligen og har helt unike uteområder; en stor hage, en gammel skog med rasteplasser, lavvo og klatretrær, sti ned til fjæra.

Veier. Ytterøy har fylkes-, kommunal- og privat vei. Enkelte veier er i svært dårlig stand.

Ferja. Ferjeturer fra Ytterøy til Levanger tar ca 30 min, og den går ca annenhver time dagtid.

11.2 AVFALLSHÅNTERING

Avfallshåndteringen fra husholdningene fungerer rimelig bra i dag, men rent estetisk burde avfallsdunkene vært bedre plassert/skjermet. Fastboende bør bli flinkere til å rydde opp i "offentlige" søppelplasser og unngå tømning/brenning av avfall i bekkedaler o.l.

Miljøstasjonen på Hokstad fungerer ikke godt nok. Det er ingen på Ytterøy som har ansvar for dette, heller ikke Coop Inntrøndelag. En mulig løsning er å legge en miljøstasjon til hvert av øyas to verksteder. Her er det jo allerede spesialavfall som må fraktes bort (gamle bilbatterier, dekk o.l.). En annen løsning kan være å ha en fast "avfallsdag" i året for spesialavfall. Det er viktig at spesialavfall som olje, batterier, frostvæske, maling, sprøytemidler, eternitt, impregnerte materialer o.l. blir håndtert riktig. Miljøstasjonen på Hokstad er ikke beregnet på bedrifter/selvstendig næringsdrivende. Avfall skal leveres direkte til Mule. Alternativt bør det arrangeres en årlig innsamlingsdag. Det er en ordning for innsamling av landbrukplast. Plasten skal leveres inn ved gården Vandsvik.

Avfallshåndteringen fra fritidsbebyggelsen er i dag mangelfull. Plasseringen av fritidsbebyggelsens søppekcontainer på ferjeleiet var ingen god løsning. Dunkene er derfor plassert på 3 plasser i bygda i samarbeid med Innherred Renovasjon. Dette er en prøveordning og skal evalueres etter litt tid. Ideelt sett burde hver hyttegrend ha sin oppsamlingsplass. Det er en del misnøye med at flere hytteeiere slipper renovasjonsavgiften pr. dato. Avgiften bør gjelde alle.

11.3 PRIORITERTE TILTAK

- **Bevare ungdomsskoletrinnet på Ytterøy.**
- **Bevare sykehjemsplassene**
- **Få bemannet legekantoret.**
- **Økt åpningstid på ferjesambandet.**
- **Bedre vedlikehold av veier.**

- **Plassering av søppelcontainere samt sortering av søppel blant fritidsbefolkningen. Evaluering av prøveordningen. Det bør arbeides for utplassering av dunker inntil den enkelte hyttegrennd.**
- **I samråd med Innherred Renovasjon finne en bedre løsning for miljøstasjonen på Hokstad. Denne fungerer ikke godt nok.**
- **Ordningen med miljøstasjoner må gjøres kjent for alle. Det bør også anvises på kart hvor miljøstasjoner finnes.**
- **Unngå tømming/brenning av privat avfall i bekkedaler o.l.**
- **Rydde opp i gamle og private søppelplasser.**

12 KULTUR- OG FRITIDSTILBUD

12.1 GENERELT

Kirkene. Det er to kirkesamfunn på Ytterøy. Statskirken ligger på Eid og ble bygd i 1889. Frikirken ligger ved Ytterøy helsetun.

Bygdetunet. Bygdetunet ligger i Øvre Bjørvik og er et gårdsanlegg som har stått uforandret siden 1950. Våningshuset er fra 1872, ellers består tunet av fjøs, masstu, stabbur, mølle og saghus.

Lag og foreningsliv. Ytterøy har et rikt og variert lag og foreningsliv:

Ungdomslaget. Arrangerer ulike fester og teateroppsetninger. Idrettslaget. Arrangerer skirenn, fotball, volleyball, svømming, ulike trimarrangement o.l. Blant annet finnes følgende foreninger her: Skolekorps, hornmusikklag, 4H, speider, viseklubb, pensjonistlag, historienemnd, bygdekvinnelag, bondelag, Røde Kors, helselag, husflidslag og sjømannsmisjon.

Svømmebasseng. Svømmebassenget ligger i tilknytning til skolen. Stengt midlertidig høsten 2002.

Samfunnshus. På samfunnshuset holdes ulike fester og tilstelninger som juletreffester, konserter, møter, kulturkvelder o.l. Nytt kjøkken sto ferdig i 2003.

Dragåsen. På Dragåsen har vi fotballbane, lysløype, hoppbakke og klubbhus.

Kafé. 7610 Rampa åpnet i april 2001. I tillegg til kafédrift og storkiosk, tilbys også egne lokaler til lukkede selskap og evt møter. Inne på Rampa finns biljardbord.

Gapahuker. Ungdommer på øya har lagt ned mye arbeid med å sette opp tre gapahuker. Disse finnes i Falstadsbogen (speiderne), Bergskorsen (4H) og Nøvikskogen (ungdomsskolen). I tillegg gir Mulleskogen og gapahuken der barnehagebarna mange flotte opplevelser.

12.2 PRIORITERTE TILTAK

- **Gjenåpne bassenget samt øke tilbudet/åpningstidene**
- **Utbygging av klubbhus på Dragåsen.**

13 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSPLANEN

13.1 PROSJEKTLEDELSEN

Prosjektledelsen har veiledningsansvar for å få i gang de enkelte grupper som tar ansvar for de enkelte prosjektene nevnt under prioritering av tiltak.

13.2 GRUNNEIERE OG GRUPPER PÅ ØYA

Flere på øya ønsker å ta del i noen av delprosjektene i forvaltningsplanen. Dette gjelder f.eks. skjøtsel av kulturminner, tilrettelegging for allmennheten (stier/veier), fremstilling av kart o.l.

13.3 KOMMUNEN

Kommunen har ansvar for den kommunale planleggingen. De vil få oversendt plana når den er behandlet i Ytterøyutvalget.

13.4 FYLKESKOMMUNEN OG FYLKESMANNEN

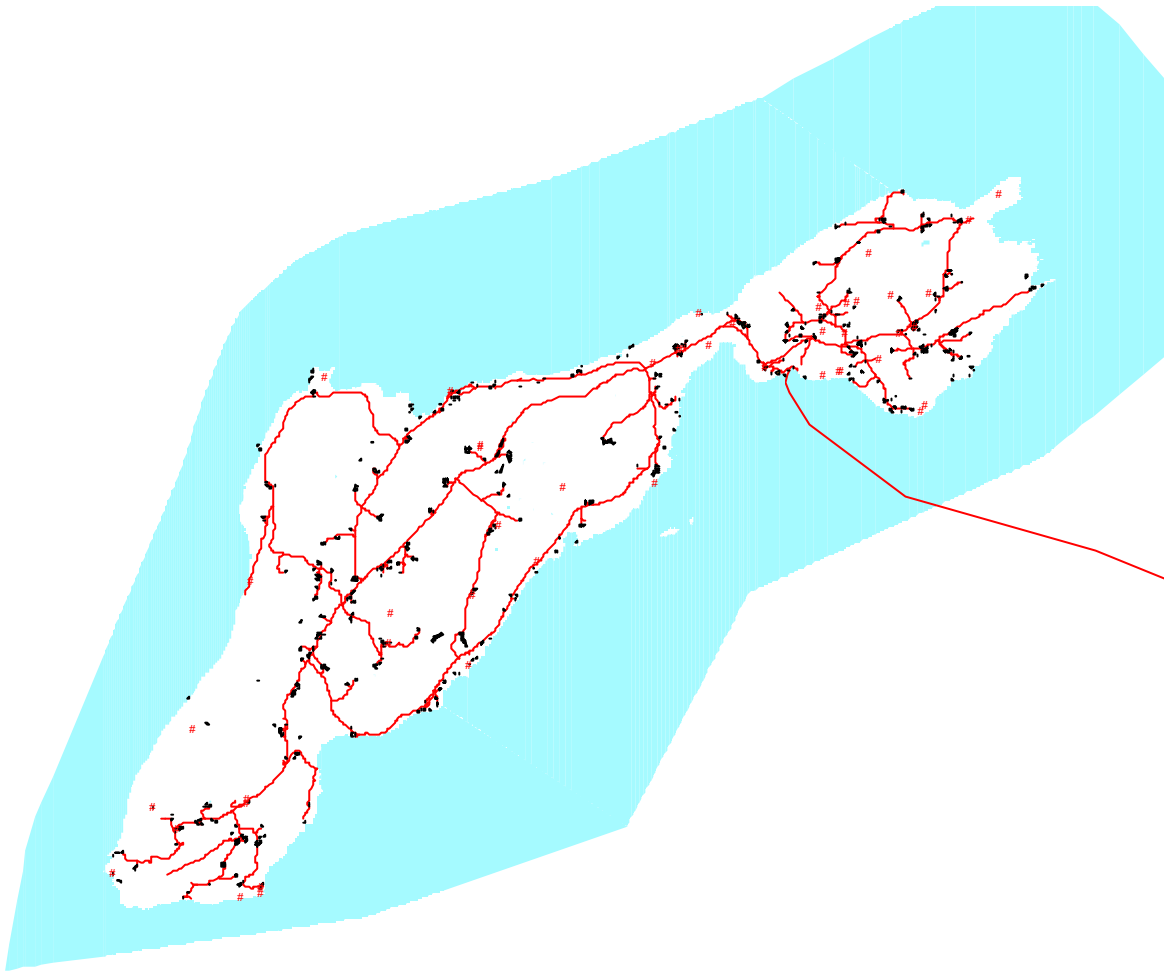
Fylkeskommunen/fylkesmannen har fungert som veiledere i prosjektet. De har videre bidratt med midler til gjennomføring av planprosessen. Det vil være aktuelt å nytte den kompetansen som de innehar i videre arbeid, samt å søke om midler til gjennomføring av enkelttiltak.

VEDLEGG 1 REGISTRERING AV KULTURMINNER PÅ YTTERØY FRA 1994.

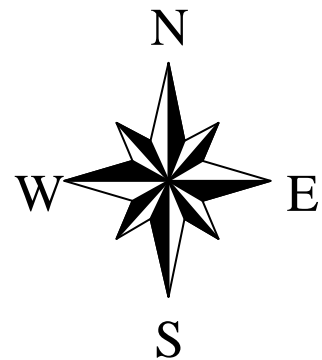
Arkeologistudenter ved vitenskapsmuseet i Trondheim registrerte 35 kulturminner.

Gårds-/stedsnavn	Betegnelse på kulturminnet
Verås	Gravhauger
Laugsand	Gravhaug (pfenninghaugen)
Eines	Bautastein/ "Tingstein"
Barstad	Gravhaug
Øvre	Gravhauger
Forberg	Gravhaug (kjellerhaugen)
Eid	Runestein
Libanon	Gravhauger
Bjørvik	Gravhaug
Jørstad	Gravhaug
Myr	Helleristninger
Eid	Gammel kirkegård
Brustad	"Stor-Henrik"- bautaen, på Nergårdshaugen
Eid	Ankerplass for prestbåten til Mosvik
Sandsøra	Fyrlykt
Jørstad	Dampskipsbrygge av tre
Eid	Stor gammel ask
Forberg/Libanon	Grunnmur, 1865, sjefsbolig, kopperverket
Brustad	Jordkjeller
Sandstad	Trønderlån m/smie
Sandstad	Samling naust, tømret
Sandsøra	Trønderlån, fra ca. 1750.
Sandstad	Stabbur brukt som fengsel
Bjørvik øvre	Tun, sag/kvern - Bygdemuseum
Verås	Vete (varde)
Øvre	Mil. øvingsplass/Teltburshaugen
Eid	Fortifikasjon, voller, skyttergraver?
Sete/Vandsvika	Slåssporten. Mulig slagsted
Vandsvik	Svenskkleiva. Landstigningssted
Forberg	Kopper-/kisgruve (Berghaugen)
Lønvik	Kalkbrudd
Sandstad	Kalkbrudd
Myr	Kvartsbrudd
Norvik	Kisgruve
Berg	"Røytingsplass" for lin

Kulturminner Ytterøy



1:58507



Kulturminne.shp

VEDLEGG 2 KULTURMINNER, NYERE OG ELDRE TID, BESKREVET AV GRUPPENE.

- Gamle stier og ferdselsårer over store deler av øya. Her har skoleelever gjort et nokså omfattende arbeid. Stier er inntegnet på kart og beskrevet på et egne skjema.
- Hele Falstadorrådet er et meget interessant gruveområde som pr. dato er lite estimert.
- En jernholdig vannkilde, det såkalt Bardo-seklet. ("Balosekle").
- Det er to tidligere brukte hoppbakker i området nordsida, Barstad - Tangen.
- Spor etter en såkalt hulkilvei på Eines
- Smia på Eines
- Gravhauger på Eines
- Stor-Henriks fotefar: Østvik, Brustad og Haugan
- Alle naustplassene
- Tømmernaustet på Laugsand
- Gråsteinsmura naust i Tangen, sør for Hundtangen
- Nål på Naust
- Naust-kaia
- Brua i Brudalen
- Gammel vei til Berg, v/Vaksdalen
- Gammel vei til Norvik, Øvre Gilberg, gamle Norviklia.
- Skytterbanen
- Husmannsplasser
- Bakaromnen ved Stuaberget, Norvik
- Sti fra Sandberget til Myra
- Gravplass i Osa der et sverd ble funnet (10 - 15 m fra brua over Osabekken)
- Stier: Kjelstadhytta - Lotvika
- Myra - Tangen
- Sandberg - Sandnes
- Div. stier i Berghaugen og storsalen i Berghaugen.
- Div. stier på "flatan"
- Gamle steinmurer
- 1700-talls trønderlån – Forberg.
- Gamle, delvis gjengrodde hager/parker i engelsk stil på Forberg/Westbourne/Libanon.
- Gravhauger ved Dragåsen
- Varden på Solbergan
- Helleristning på sørveien
- Gravhauger på Skjerve
- 2 huler i Tjyvhylla
- Husmannsplass i tjyvhylla
- Skåler for produksjon av salt av sjøvann v/Saltbu, Naust og Jørstad.
- Emaus – kirkebygg
- Tomt etter kirke som sto i hagen ved Røvik ytre.
- Sagbruk i Myramarka.
- Gravhaug på Stornestangen
- Strømkiosk, 80 år.

- Abrahams hage (Abraham Karlsens hage?) samt gammel hage ved Hokstadhusan.
- Steinøks på Laugsand (vit. museet)
- Øks fra Osen

VEDLEGG 3. STIFTELSEN YTTERØY BYGDETUN. MÅLSTRUKTUR.

Stiftelsen Ytterøy Bygdetun arbeider i dag etter følgende målstruktur:

1. IVARETAKELSE AV TUN, BYGNINGER OG GJENSTANDER	2. NÆRINGS - VIRKSOMHETENS HISTORIE	3. KUNNSKAPEN OM OG IVARETAKELSEN AV TRADISJONER OG KULTURMINNER	4. MØTEPLASSEN YTTERØY BYGDETUN	5. STIFTELSEN YTTERØY BYGDETUN FUNKSJONSDYKTIG OG TILPASSET
Våningshuset i Øverbjørvika	Landbruk	Historier og sagn	Arrangementer	Styret, rådet og utvalg
Fjøset og buret i Øverbjørvika	Fiske	Husflid og mat	Tilgjengelighet	Forskning Kompetanse Kvalitetssikring
Mastua i Øverbjørvika	Handel og håndverk	Sang og musikk	Presentasjon og kunnskaps - formidling	Administrasjon Økonomi Planprosesser
Smia, kverna og saga i Øverbjørvika	Transport på sjø og land	Organisasjoners kulturhistorie	Organisering og markedsføring	Ytterøy Bygdetuns Venner
Uteområder og hage i Øverbjørvika	Bergverk	Landskapets historie		Stiftelsen Levanger Museum
Registrering og oppbevaring av gjenstander	Kvinne - arbeidsplasser	Gård og slekt		
Innsamlings/ bevaringspolitikk				

VEDLEGG 4 BADEPLASSER I ENDEN AV PRIVATE VEIER

Eksempler på badeplasser kun tilgjengelig via private veier er:

- Laugsandfjæra. Dette området har lett adkomst, det er allerede vei dit som er kjørbart med bil helt ned og området er lett synlig som strandområde fra fylkesveien. Området er innbydende med gamle naust, fin gressvoll og, til Ytterøy å være, er det et relativt stort og flatt fjærområde. Området har også kveldssol. Man må kjøre gjennom gården Laugsand for å komme dit.
- Valen, mot Vandsvikholmen. Området er sørvendt, det har en stor, fin gress-slette hvor det er fint å raste. Fint for små barn. Ved fjære sjø kan man gå over til Vandsvikholmen. Merk: Kjølsvikholmen, som ligger like øst for Vandsvikholmen, er et landskapsvernområde pga et rikt fugleliv.
- Området rundt Jørstadsjøkaia. Dette området har også en historisk verdi da Jørstadsjøkaia er en av få "gjenlevende" dampskipskaier av sitt slag i Trondheimsfjorden. Den ble bygget på begynnelsen av 1900-tallet og er i dag i dårlig forfatning. Noen Ytterøyninger har satt i gang et prosjekt der målet er å få satt kaia i stand og gjøre området rundt tilgjengelig og attraktivt som turområde.
- Sandsøra. Sørvendt område med fyrlykt og en ca 200 år gammelt trønderlån.
- Sjømyrtangen
- Småbåthavna er tilrettelagt for allmennheten. Men mye kan ennå gjøres, f.eks. få på plass WC og dusj. Småbåthavna har lagt til rette for helårscamping, men området er ikke regulert til dette formålet.

Andre områder, foreslått som egnede "friområder" ved sjøen i gruppearbeidet er:

- Områder på Eid.
- Barstadbukta
- Lotvikan
- Prestegården på nordsida (mindre egnet for barn pga mye berg)
- Naustkaia
- Områdene ved Saltbua
- Kryssberget
- Lønvikfjæra
- Sanningsfjæra
- Kvitberget ved Aunet.
- Nøstvollen/Sundberga (anlegge sti fra butikken) (Øvresbukta)
- Området ved sjøen nedenfor Stranden og Stokke.
- Einesnesset (konflikt med beitedyr?)
- Mikkelberget og Grasberget på sørveien.
- Tjuvhylla
- Området innom ferjeleiet. (Bursbukta).

Det gjøres oppmerksom på at dette kun er eksempler og forslag til egnede friområder. Ikke alle involverte grunneiere er interessert i å øke ferdselen over sine eiendommer. På flere av plassene vil ferdselen gå gjennom gårdstunet til den enkelte grunneier.

VEDLEGG 5 STI-TRASEER FORESLÅTT I GRUPPEARBEIDET.

- Den gamle veien opp til Sete (forbi Slåssporten) har flere historiske steder. Her ville det vært fint med en turiststi som går fra småbåthavna. Stien kan evt. gå forbi Skjerve, Bygdetunet og rundt/ned til Brenne.
- Hokstad → Berghaugen → Stangerholt → Falstad → Grindteigen → Eines
- Kjelstadhytta → Lotvika (Ytter-Lotvikan er sårbart p.g.a. grunn jord (tørkesvakt)).
- Myra → Tangen
- Sandberg → Sandnes
- Div. stier i Berghaugen
- Stien over "Solstadmarka"
- Bølåskammen
- Jørstadhaugan
- Stien som går fra "kalkbruddet" ned til siloen ved Norvik bør ryddes og igjen gjøres tilgjengelig for turgåere. Området har verdi gjennom sin industrielle historie.
- Stien gjennom Sørheim bør legges om, slik at en kan gå utenom eiendommen
- Dragåsen → Jørstadhaugan → Ramstad → Solbergan med varden → om Berg indre → Skjerve → Øvre Bjørvik > Dragåsen.